

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ & ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α) Λάθος
- β) Σωστό
- γ) Σωστό
- δ) Λάθος
- ε) Λάθος

A2. γ

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Κεφάλαιο 9, Παράγραφος 2. Οικονομικές διακυμάνσεις

B1.

α. σελ. 164

α) Η φάση της ύφεσης

Η φάση της ύφεσης χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη ανεργία, έλλειψη επενδύσεων και ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που παράγουν τόσο καταναλωτικά όσο και κεφαλαιουχικά αγαθά έχουν αχρησιμοποίητη ή πλεονάζουσα παραγωγική δυναμικότητα. Η παραγωγή και το εισόδημα βρίσκονται στο χαμηλότερο επίπεδό τους. Οι τιμές, αν δε μειώνονται, τουλάχιστον δεν αυξάνονται ή αυξάνονται ελάχιστα και τα κέρδη των επιχειρήσεων είναι χαμηλά. Μάλιστα, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να έχουν ζημιές αντί για κέρδη. Το γενικό επιχειρηματικό κλίμα δεν είναι ευνοϊκό για την ανάληψη επενδύσεων και επικρατεί απαισιοδοξία για το μέλλον.

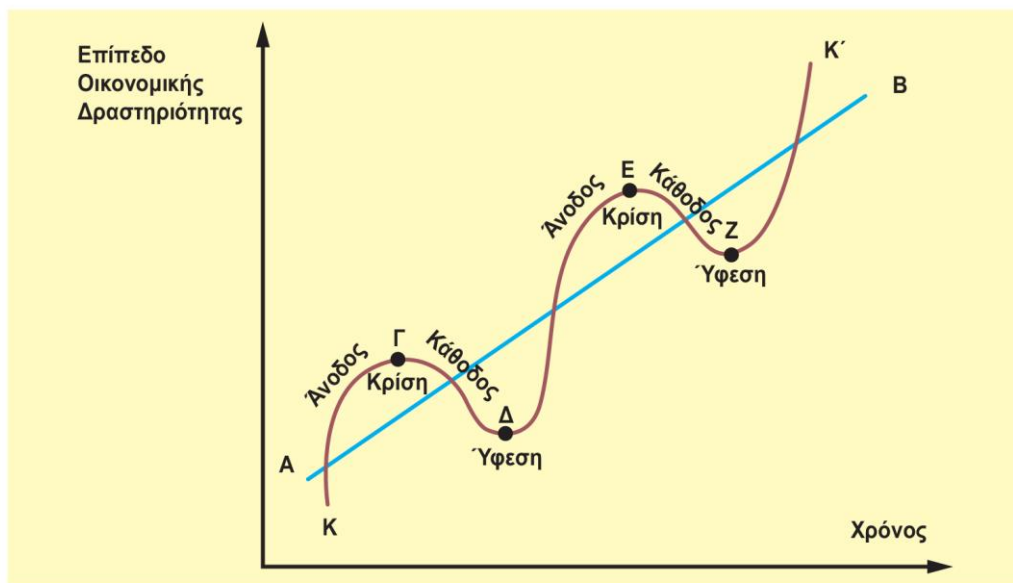
Η ένταση των παραπάνω φαινομένων διαφέρει από κύκλο σε κύκλο. Όσο πιο έντονα είναι τα συμπτώματα αυτά, τόσο πιο βαθιά είναι η ύφεση. Τέτοια ήταν η μεγάλη ύφεση του 1930 που συντάρaxε τις προηγμένες καπιταλιστικές χώρες και κυρίως τις ΗΠΑ.

β) Η φάση της ανόδου ή άνθησης

Η φάση της ύφεσης θα τελειώσει κάποτε. Ανεξάρτητα από την αιτία που την ανακόπτει, κατά τη φάση της άνθησης παρατηρούμε αύξηση της παραγωγής, του εισοδήματος και της απασχόλησης. Η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη, γιατί υπάρχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και γενικά υποαπασχολούμενοι παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς αυξάνεται η συνολική ζήτηση και η παραγωγή, αυξάνονται και τα κέρδη και αυτό δημιουργεί ευνοϊκό κλίμα για επενδύσεις. Στην αρχή η αύξηση της παραγωγής δε συνοδεύεται από την αύξηση των τιμών, γιατί, όπως είπαμε και πιο πάνω, υπάρχουν αχρησιμοποίητοι ή αργούντες παραγωγικοί συντελεστές. Καθώς όμως αυξάνεται η συνολική ζήτηση και αυξάνεται η απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών αρχίζουν να εμφανίζονται και οι πρώτες αυξήσεις των τιμών.

β.

Διάγραμμα 9.1. Οι φάσεις του οικονομικού κύκλου

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

	Χ	Ψ	Κ.Ε.Ψ.
A	0	200.000	
			2
B	200.000	100.000	
			2
Γ	400.000	0	

Γ1.

A: Όλο το εργατικό δυναμικό απασχολείται στην παραγωγή του αγαθού Ψ , αφού $X=0$.

$$\text{ΑΡΑ: } \Psi_{\max} = 10.000 \cdot 20 = 200.000 \text{ μον.}$$

B: Το μισό εργατικό δυναμικό, δηλ. 5.000 εργαζόμενοι παράγουν $X = 5.000 \cdot 40 = 200.000$ μον. και οι υπόλοιποι 5.000 εργαζόμενοι παράγουν $\Psi = 5.000 \cdot 20 = 100.000$ μον.

Γ: Όλο το εργατικό δυναμικό απασχολείται στην παραγωγή του αγαθού X , αφού $\Psi=0$.

$$\text{ΑΡΑ: } X_{\max} = 10.000 \cdot 40 = 400.000 \text{ μον.}$$

$$\text{Κ.Ε.}\Psi = \frac{\text{Μονάδες } X \text{ που θυσιάζονται}}{\text{Μονάδες } \Psi \text{ που παράγονται}}$$

$$\Gamma \rightarrow B: \text{Κ.Ε.}\Psi = \frac{400.000 - 200.000}{100.000 - 0} = 2$$

$$B \rightarrow A: \text{Κ.Ε.}\Psi = \frac{200.000 - 0}{200.000 - 100.000} = 2$$

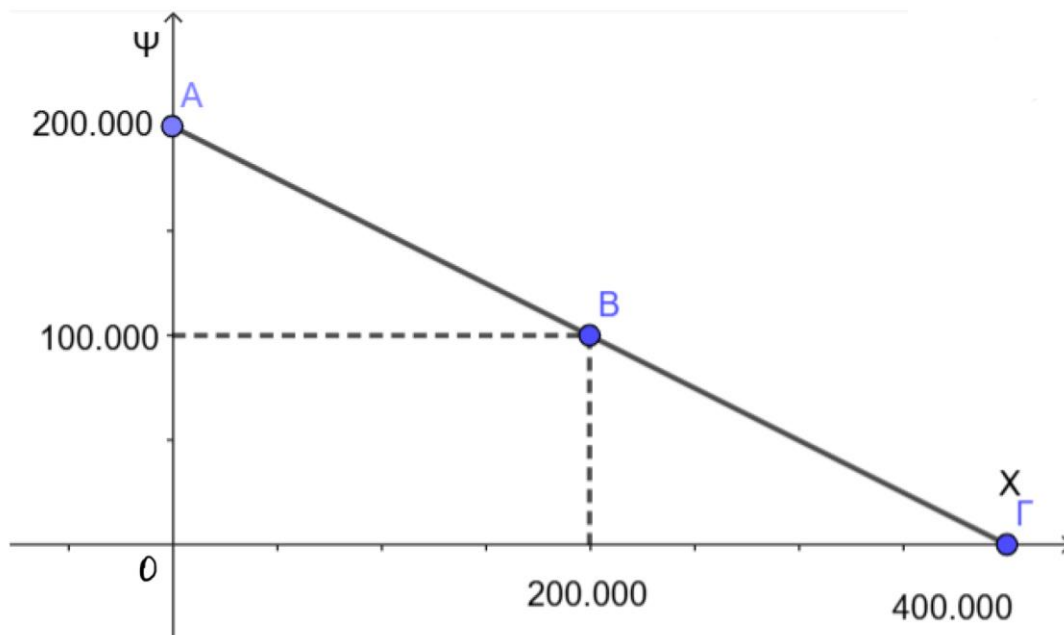
Γ2.

Το ΚΕΨ είναι σταθερό και ίσο με 2 σε όλο το μήκος της ΚΠΔ, άρα, η ΚΠΔ είναι ευθεία (ίδια εξειδίκευση των εργαζομένων και για τα δύο αγαθά).

Η ΚΠΔ περιγράφεται από τη σχέση $\Psi = \alpha + \beta X$

$$\text{άρα } \left\{ \begin{array}{l} 200.000 = \alpha + \beta \cdot 0 \\ 100.000 = \alpha + \beta \cdot 200.000 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} \alpha = 200.000 \\ \beta = -\frac{1}{2} \end{array} \right\}$$

$$\text{ΑΡΑ: } \boxed{\Psi = 200.000 - \frac{1}{2} X}$$

Γ3.

Από συνάρτηση:

Για $X=60.000$ έχω $\Psi_{\max} = 200.000 - \frac{1}{2} \cdot 60.000 = 170.000$ μονάδες

Άρα,

$$ΑΕΠ_{\text{πραχ. τιμές}} = P_X Q_X + P_\Psi Q_\Psi = 3 \cdot 60.000 + 5 \cdot 170.000 = 1.030.000 \text{ χμ}$$

Γ4.

- Για $X=40.000$ απασχολούνται:

$$AP_X = \frac{Q_X}{L_X} \Leftrightarrow 40 = \frac{40.000}{L_X} \Leftrightarrow L_X = 1000$$

- Για $\Psi=140.000$ απασχολούνται:

$$AP_\Psi = \frac{Q_\Psi}{L_\Psi} \Leftrightarrow 20 = \frac{140.000}{L_\Psi} \Leftrightarrow L_\Psi = 7000$$

- Άρα, συνολικά στον εφικτό συνδυασμό απασχολούνται:

$$L_X + L_\Psi = 1000 + 7000 = 8000 \text{ εργαζόμενοι}$$

-

Εργατικό δυναμικό = Απασχολούμενοι + Άνεργοι \Leftrightarrow

$$10.000 = 8.000 + \text{Άνεργοι} \Leftrightarrow \text{Άνεργοι} = 2.000 \text{ άτομα}$$

- Ποσοστό ανεργίας = $\frac{\text{Άνεργοι}}{\text{Εργατικό δυναμικό}} \cdot 100 = \frac{2.000}{10.000} \cdot 100 = 20\%$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$Q_D = \alpha + \beta P, \text{ \acute{a}\rho\alpha \left\{ \begin{array}{l} 80 = \alpha + \beta \cdot 0 \\ 0 = \alpha + \beta \cdot 40 \end{array} \right\} \Leftrightarrow \alpha = 80, \beta = -2}$$

ΑΡΑ: $Q_D = 80 - 2P$

• Για $P_E = 10$: $Q_D = 80 - 2 \cdot 10 = 60 = Q_E$

• $P_1 = 10, Q_{S_1} = 60, E_S = \frac{2}{3}$

$$E_S = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Leftrightarrow \frac{2}{3} = \delta \cdot \frac{10}{60} \Leftrightarrow \delta = 4$$

$$Q_S = \gamma + \delta \cdot P \Leftrightarrow 60 = \gamma + 4 \cdot 10 \Leftrightarrow \gamma = 20$$

ΑΡΑ: $Q_S = 20 + 4P$

Δ2.

• Καπέλο $= P' - P_A \Leftrightarrow 15 = P' - P_A \Leftrightarrow P' = P_A + 15$ (1)

• Για P_A η $Q_S = 20 + 4P_A$ (2)

ενώ οι καταναλωτές είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν την ποσότητα αυτή σε μία

P' , δηλαδή, $Q_D = 80 - 2P'$ (3)

• Για P' και P_A η $Q_D = Q_S$

(2), (3) $\Rightarrow 80 - 2P' = 20 + 4P_A$ ⁽¹⁾ \Leftrightarrow

$$80 - 2(P_A + 15) = 20 + 4P_A \Leftrightarrow P_A = 5\chi.\mu.$$

Δ3.

$$P_1 = 15 \quad Q_1 = 80 \quad E_D = -\frac{5}{17}$$

$$P_2 = 10 \quad Q_2 = Q_r$$

$$E_D = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P_1 + P_2}{Q_1 + Q_2} \Leftrightarrow -\frac{5}{17} = \frac{Q_r - 80}{10 - 15} \cdot \frac{15 + 10}{80 + Q_r} \Leftrightarrow Q_r = 90$$

$$Q_D' = \alpha + \beta P$$

$$\begin{cases} 80 = \alpha + \beta \cdot 15 \\ 90 = \alpha + \beta \cdot 10 \end{cases} \Leftrightarrow \alpha = 110, \beta = -2$$

ΑΡΑ: $Q_D' = 110 - 2P$

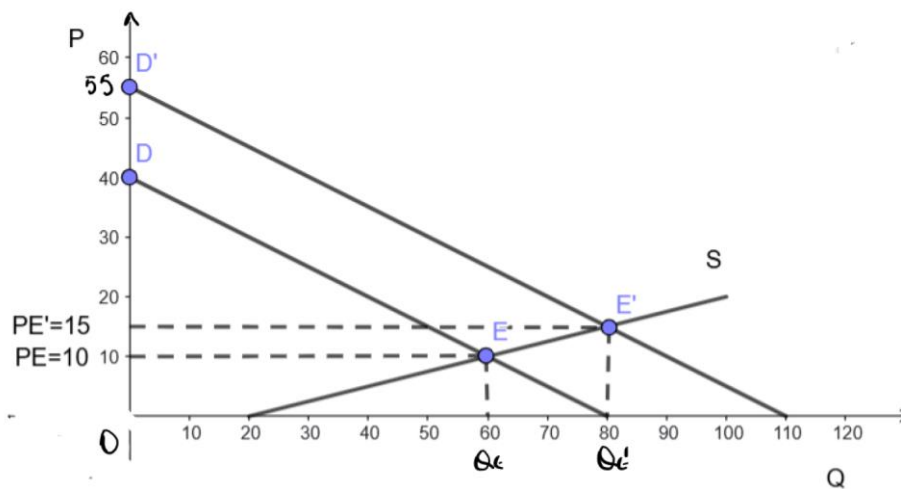
Δ4.

Για $P=10$ σταθερή, η $E_Y = 2,5$

$$\begin{cases} Q_1 = 60 \\ Q_2 = 90 \end{cases} \left\{ \frac{90 - 60}{60} \cdot 100 = 50\% \right.$$

ΑΡΑ: $E_Y = \frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta Y}{Y}} \Leftrightarrow 2,5 = \frac{50\%}{\frac{\Delta Y}{Y}} \Leftrightarrow \frac{\Delta Y}{Y} = 20\%$

Δ5.

Επιμέλεια: Κουτσουμπέλη Κατερίνα
Λυμπεροπούλου Κατερίνα